

Förslag till disposition av Riksbankens vinst för räkenskapsåret 2015 samt riksbanksfullmäktiges verksamhetsberättelse för 2015

Sammanfattning

Enligt 10 kap. 3 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank ska riksbanksfullmäktige lämna förslag till riksdagen och Riksrevisionen om hur Riksbankens vinst ska disponeras.

Fullmäktige tillämpar sedan flera år en vinstutdelningsprincip som i korthet innebär att 80 procent av Riksbankens genomsnittliga resultat för de senaste fem åren ska levereras in till statskassan. Resultatet beräknas exklusive valutakurs- och guldvärdeeffekter men inklusive de priseffekter som redovisas på värderegleringskontot i balansräkningen. För 2015 föreslår fullmäktige därmed en inleverans om 2 800 miljoner kronor.

Fullmäktiges verksamhetsberättelse för 2015 redovisar övergripande vilka ärenden som har behandlats vid fullmäktiges sammanträden (nio tillfällen) under året och vilken information som fullmäktige har fått vid sammanträdena. Verksamhetsberättelsen beskriver även hur fullmäktige har bedrivit sin kontrollerande funktion.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Förslag till riksdagsbeslut	3
Förslag till vinstdisposition för 2015	4
Fullmäktiges verksamhetsberättelse	6
<i>Bilaga</i>	
Beräkning av Riksbankens vinstdisposition 2015.....	10

Förslag till riksdagsbeslut

Fullmäktige föreslår att riksdagen fastställer förslaget till disposition av Riksbankens vinst för räkenskapsåret 2015.

Resultatet för 2015 uppgår till 1 954 miljoner kronor. Fullmäktige föreslår följande disposition av Riksbankens vinst:

- 2 800 miljoner kronor levereras in till statskassan.
- 1 170 miljoner kronor förs till Riksbankens dispositionsfond.
- 2 016 miljoner kronor förs från Riksbankens resultatutjämningsfond.

Fullmäktige föreslår även att inleveransen sker senast en vecka efter riksdagens beslut, lämpligen i samband med att Riksbanken genomför den vecko-visa öppna marknadsoperationen.

Stockholm den 5 februari 2016

På fullmäktiges vägnar

SUSANNE EBERSTEIN

/Emelie Nilsson

Susanne Eberstein (ordförande), Michael Lundholm (vice ordförande), Peter Egardt, Caroline Helmersson Olsson, Hans Birger Ekström, Anders Karlsson, Roger Tiefensee, Agneta Börjesson, Chris Heister, Tommy Waidelich och Olle Felten har deltagit i beslutet.

Eva Julin och Henrik Gardholm har varit föredragande.

Förslag till vinstdisposition för 2015

Riksdagen godkände i anslutning till sin behandling av Riksbankens förvaltning för 2014 (bet. 2014/15:FiU23) att vinstdispositionen för året baserades på 1988 års vinstutdelningsprincip med de kompletteringar av principen som har genomförts sedan dess, vilket också var fullmäktiges förslag. Principen innebär i korthet att 80 procent av de fem senaste årens genomsnittliga resultat, exklusive valutakurs- och guldvärdeeffekter men inklusive de prisseffekter som redovisas på värderegleringskontot i balansräkningen, ska levereras in till statskassan. Valutakurs- och guldvärdeeffekterna samt, i normalfallet, 10 procent av det justerade genomsnittliga resultatet ska föras till eller från dispositionsfonden. Det belopp som återstår efter detta förs till eller från resultatutjämningsfonden. För 2015 tillämpar fullmäktige samma beräkningsgrund.

Fullmäktige har i enlighet med 10 kap. 3 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank fått en redovisning för räkenskapsåret 2015 från direktionen. Fullmäktige konstaterar att Riksbanken redovisar en vinst för 2015 på 1 954 miljoner kronor. I enlighet med 1988 års vinstutdelningsprincip och kompletteringarna av denna görs följande justeringar av det redovisade resultatet vid beräkningen av det inleveransgrundande resultatet:

- Det redovisade resultatet har påverkats positivt av en valutakursvinst om 822 miljoner kronor. Denna vinst exkluderas vid beräkningen.
- Det redovisade resultatet har inte påverkats av någon guldvärdeeffekt och därför görs heller ingen justering för någon sådan effekt.
- En prisleförlust om 2 720 miljoner kronor har bokförts som en prisseffektminskning på värderegleringskontot i balansräkningen. Fullmäktige har inkluderat denna förlust vid beräkningen av vinstdispositionen.

Fullmäktige föreslår enligt redovisningen nedan en inleverans till statskassan om 2 800 miljoner kronor.

Valutakursvinsten förs till dispositionsfonden. Dit förs även 10 procent av det genomsnittliga justerade resultatet. Eftersom den föreslagna inleveransen och överföringen till dispositionsfonden är högre än årets redovisade resultat föreslår fullmäktige att resterande 2 016 miljoner kronor förs från resultatutjämningsfonden. Beräkningsunderlaget för vinstdispositionsförslaget framgår av bilagan.

Riksrevisionen har i samband med den årliga granskningen av Riksbankens årsredovisning också granskat vinstdispositionsförslaget även om Riksrevisionen inte har någon skyldighet att uttala sig om förslaget i sig.

Riksrevisionen har inte noterat några avvikelser från tidigare använd vinstutdelningsprincip.

Resultatet för 2015 uppgår till 1 954 miljoner kronor. Fullmäktige beslutade den 5 februari 2016 att lämna följande förslag till disposition av Riksbankens vinst:

- 2 800 miljoner kronor levereras in till statskassan.
- 1 170 miljoner kronor förs till Riksbankens dispositionsfond.
- 2 016 miljoner kronor förs från Riksbankens resultatutjämningsfond.

Fullmäktige föreslår även att inleveransen sker senast en vecka efter riksdagens beslut, lämpligen i samband med att Riksbanken genomför den veckovisa öppna marknadsoperationen.

Fullmäktiges verksamhetsberättelse

Riksbanksfullmäktige har elva ledamöter och lika många suppleanter. Ledamöterna utses av riksdagen efter allmänna val för en mandatperiod på fyra år. Fullmäktige väljer inom sig ordförande och vice ordförande.

Sedan den 14 oktober 2014 består fullmäktige av följande ledamöter: Susanne Eberstein (ordförande), Michael Lundholm (vice ordförande), Hans Hoff, Peter Egardt, Caroline Helmersson Olsson, Martin Kinnunen (sedan den 23 oktober 2014), Hans Birger Ekström, Anders Karlsson, Roger Tiefensee, Agneta Börjesson och Chris Heister. Suppleanter är Catharina Bråkenhielm, Elisabeth Björnsdotter Rahm, Tommy Waidelich, Oskar Öholm, Ann-Kristine Johansson, Olle Felten (sedan den 23 oktober 2014), Carl B Hamilton, ClasGöran Carlsson, Karin Nilsson, Esabelle Dingizian (sedan den 2 december 2014) och Stefan Attefall.

Fullmäktiges uppgifter

Fullmäktige utser ledamöterna i Riksbankens direktion och beslutar om deras löne- och anställningsvillkor. Fullmäktige fastställer Riksbankens arbetsordning där Riksbankens övergripande organisation och regleringen av vissa lednings- och beslutsfrågor anges. Fullmäktige beslutar också om utformningen av sedlar och mynt.

Vidare lämnar fullmäktige förslag till riksdagen om hur Riksbankens vinst ska disponeras samt yttrar sig till riksdagen i frågan om direktionsledamöternas ansvarsfrihet.

Fullmäktige har dessutom, enligt förarbetena 1997/98 till ändringar i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, till uppgift att följa och kontrollera hur Riksbanken bedriver sin verksamhet och hur direktionsledamöterna leder verksamheten. Fullmäktige utövar sin kontroll bland annat genom att fullmäktiges ordförande och vice ordförande närvarar vid direktionens sammanträden. Ordföranden och vice ordföranden har också rätt att yttra sig under direktionens sammanträden, men de har inte förslags- eller rösträtt. Fullmäktige har även en revisionsfunktion vars arbete utförs av en extern revisionsbyrå under ledning av en auktoriserad revisor.

Fullmäktige lämnar remissyttranden inom sitt verksamhetsområde, och direktionen samråder med fullmäktige om framställningar och formella skrivelser med förslag till riksdagen och regeringen som avser ändringar i författningar eller andra åtgärder från statens sida.

Ordföranden och vice ordföranden lämnar en redovisning om fullmäktiges arbete inför riksdagens finansutskott. Detta sker vanligtvis två gånger om året.

Fullmäktiges verksamhet under 2015

Under året sammanträdde fullmäktige vid nio tillfällen.

Fullmäktige beslutade under året om direktionsledamöternas anställningsvillkor och tog även ställning till deras sidouppdrag.

Sedlar och mynt

Fullmäktige fick under året löpande information om det fortsatta arbetet med den nya svenska sedel- och myntserien och inlösen av ogiltiga sedlar. Fullmäktiges ordförande medverkade vid en presskonferens om de nya sedlarna i februari samt vid en utställning för att presentera en av de nya sedlarna i Stockholm i september. Fullmäktige och direktionen anordnade dessutom en middag i anslutning till lanseringen av de nya sedlarna där personer och organisationer med anknytning till de nya sedlarna deltog.

I anslutning till frågor knutna till sedel- och myntutbytet har även frågan om bankernas ansvar för kontanter och allmänhetens möjligheter att sätta in kontanter berörts vid ett flertal tillfällen med anledning av allmänhetens oro att kunna avhända sig sina kontanter.

Vid sitt sammanträde i augusti beslutade fullmäktige att utöka antalet ledamöter i Beredningsgruppen för utformning av sedlar och mynt. Gruppen ska hädanefter bestå av sex ledamöter från fullmäktige. Dessutom ska fortsatt statsheraldikern, chefen för Kungl. Myntkabinettet samt en företrädare för vardera Nationalmuseum och Konstakademien erbjudas att delta som experter i gruppen. Gruppen ska ledas av fullmäktigeledamoten Peter Egardt.

Uppföljning av direktionsens arbete

En del av fullmäktiges kontroll utövades genom att fullmäktiges ordförande och vice ordförande följde direktionsens arbete under året, bland annat genom att utnyttja sin rätt att delta i alla direktionsens sammanträden och i en del informella möten.

Direktionens ledamöter deltog normalt i fullmäktiges sammanträden och lämnade då regelbundna redogörelser för viktigare beslut och händelser i Riksbankens verksamhet. De redogjorde exempelvis för den aktuella penningpolitiken och arbetet med att övervaka stabiliteten i det finansiella systemet. Ett särskilt fokus har legat på information om direktionsens åtgärder för att nå inflationsmålet. Direktionen informerade också om läget på de finansiella marknaderna, i såväl Sverige och Europa som globalt. Fullmäktige har särskilt efterfrågat och fått information om Grekland, Kina och Ukraina.

Direktionen informerade även om inrättandet av två nya statistikdatabaser liksom om ett utökat samarbete med SCB.

Vidare fick fullmäktige löpande information om uppföljningen av budgeten och verksamhetsplanen, om uppföljningen av finansiella och operativa

risker samt resultatet i kapitalförvaltningen, om utfallet i övrigt av verksamheten och om internrevisionens verksamhet.

Fullmäktige fick dessutom information om de remissyttranden som direktionen beslutade om under året.

Direktionen informerade löpande om viktiga internationella möten och om viktiga diskussioner inom olika internationella organ. Fullmäktige fick också fördjupad information om en del av de internationella uppdrag som riksbankschefen Stefan Ingves har. Vidare fick fullmäktige löpande information om Riksbankens åtaganden gentemot Internationella valutafonden (IMF).

För att få kompletterande information deltog fullmäktige i temaluncher där direktionen gav fördjupad information i olika aktuella verksamhetsfrågor. De teman som behandlades var betalningssystemet RIX, metodiken och utvärderingen av Riksbankens inflationsprognoser, kommunikationsinsatser i samband med sedel- och myntutbytet, förberedelser inför studieresa, ny grafisk profil, forskningsvistelse i Grekland samt debatten om hushållens skuldsättning och amorteringskrav.

Övrigt

Under våren gjorde fullmäktige ett besök vid Riksbankens sedelhanteringskontor i Sigtuna kommun.

I september gästades fullmäktige av Norges Banks representantskap under en halv dag. Ämnen som avhandlades var Riksbankens och Norges Banks respektive organisationsstruktur, Riksbankens arbete med styrning och ledning liksom arbetet inom områdena penningpolitik, finansiell stabilitet och makrotillsyn.

I september genomförde fullmäktige en studieresa till Frankfurt am Main då Europeiska centralbanken (ECB), Europeiska systemrisknämnden (ESRB), Den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) och Deutsche Bundesbank besöktes. Syftet med resan var att fullmäktige skulle få fördjupad information om institut som är viktiga för Riksbanken liksom om specifika frågor som rör tillsynsarbetet på europeisk nivå.

Fullmäktiges granskning av Riksbankens verksamhet

Fullmäktige granskar Riksbankens verksamhet genom sin revisionsfunktion. KPMG AB innehar uppdraget för fullmäktiges räkning från och med den 1 april 2012 till och med den 31 mars 2016. Avtalet med KPMG AB kan däremot inte förlängas. En upphandling av ny konsult för fullmäktiges revisionsfunktion beslutades under hösten.

Fullmäktige fastställer årligen en plan för revisionsfunktionens arbete. Granskningen av direktionens information och rapportering till fullmäktige, Riksbankens arbete med sedlar och mynt liksom direktionsledamöternas utövande av tjänst utfördes i slutet av 2014 och avrapporterades i början av

2015. I enlighet med revisionsplanen gjordes under året en uppföljande granskning av Riksbankens utkontraktering av delar av it-driften utifrån styrning och internkontroll. En granskning av intern styrning och kontroll kring utbytet av sedlar och av rutiner för styrning av leveranser till och från externa parter har också gjorts under året. Årligen granskas dessutom direktionsledamöternas tjänsteutövning. Granskningen av deras arbete under 2015 föranledde inga anmärkningar.

Fullmäktige fick även information om Riksrevisionens årliga granskning av Riksbankens verksamhet. Riksrevisionen redovisar resultaten av sin granskning för fullmäktige dels inför och i samband med fullmäktiges beslut om förslag till vinstdisposition, dels när Riksrevisionen har slutfört sin granskning.

BILAGA

Beräkning av Riksbankens vinstdisposition 2015

Miljoner kronor

1 Beräkning av Riksbankens inleverans till staten

Justering av årets resultat

Årets resultat 2015	1 954
Avgår valutakursvinst	-822
<u>Tillkommer prisförlust bokförd i balansräkningen</u>	<u>-2 720</u>
Justerat resultat 2015	-1 588

Beräkning av genomsnittligt justerat resultat

Justerat resultat 2011	10 356
Justerat resultat 2012	2 985
Justerat resultat 2013	-3 392
Justerat resultat 2014	9 019
<u>Justerat resultat 2015</u>	<u>-1 588</u>
Summa justerat resultat för de senaste fem åren	17 380

Genomsnittligt justerat resultat för de senaste fem åren   **3 476**

Beräkning av inleveransbeloppet

80 % av det genomsnittliga justerade resultatet	2 781
<u>Avrundning till 100-tal miljoner kronor</u>	<u>19</u>
Inleverans 2015	2 800

2 Beräkning av överföringen till Riksbankens dispositionsfond

Till Riksbankens dispositionsfond förs

Valutakursvinst	822
<u>10 % av det genomsnittliga justerade resultatet</u>	<u>348</u>
Summa	1 170

3 Beräkning av överföringen från Riksbankens resultatutjämningsfond

Från Riksbankens resultatutjämningsfond förs

10 % av det genomsnittliga justerade resultatet	347
Prisförlust bokförd i balansräkningen	2 720
Avrundning inleverans	-19
<u>Justerat resultat minskat med genomsnittligt resultat</u>	<u>-5 064</u>
Summa	-2 016